

Βασίλης ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ο χαρισματικός πιανίστας

Από το Julliard School στις
μεγαλύτερες αίθουσες του κόσμου

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Το ένστικτό μου χτύπησε καμπανάκι την πρώτη φορά που τον άκουσα στο Μέγαρο Μουσικής, πριν από ένα χρόνο, στη συναυλία για την Ουκρανία με τον Λεωνίδα Καβάκο, που το κοινό τους αποθέωσε. Ξαφάκιζαν τον Φεβρουάριο που μας πέρασε Kavakos and Friends, και ένα μήνα μετά, πάλι στο Μέγαρο, σε ντουέτο με τον βιρτουόζο των κρουστών Δημήτρη Δεσούλα, σε ένα πολύ απαιτητικό πρόγραμμα που σε έκανε να καταλάβεις ότι δεν είναι απλώς ένας από τους πιο αξιόλογους πιανίστες της γενιάς του. Το βιογραφικό του κάτι παραπάνω από εντυπωσιακό. Πρώτα στην Αμερική: «A young master on the rise» έγραφε το μακρινό 2002 για τον 19χρονο Βασίλη η Washington Post για την εμφάνισή του στο Kennedy Center στην Ουάσινγκτον, ενώ 10 χρόνια αργότερα, έκανε το ντεμπούτο του στο Carnegie Hall, σε ένα ρεσιτάλ με διθυραμβικές κριτικές – λίγες μέρες μετά προκλήθηκε στον Λευκό Οίκο να παίζει για τον Μπαράκ Ομπάμα. Η καρδιά του όμως ήταν στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού κι έτσι μετά από μία στάση στο Παρίσι, τα τελευταία 4 χρόνια η βάση του είναι η αγαπημένη του Θεσσαλονίκη, από όπου συνεχίζει τις συναυλίες στις μεγαλύτερες αίθουσες στον κόσμο. Επικαιροποίησα τη συζήτησή μας με αφορμή τη συναυλία του, την Κυριακή 7 Απριλίου, στο ΜΜΘ, όπου θα παίζει το 3ο Κονσέρτο του Ραχμάνινοφ, με την ΚΟΘ.

Παιδί-θαύμα. Ξεκίνησε πιάνο σε ηλικία 5 χρονών στο Οδείο Βορείου Ελλάδας, στα 6 έπαιξε την Παθητική του Μπετόβεν, στα 9 το πρώτο του κονσέρτο Χάιντν, στα 11 Γκριγκ, στα 13 Ραχμάνινοφ. Απίστευτο ε; «Ναι, ακούγεται απίστευτο, ήταν όμως δώρο Θεού, το είχα μέσα μου, μάθαινα πάρα πολύ γρήγορα. Και είχα την τύχη να έχω μια πολύ καλή καθηγήτρια, τη Milena Molona, μαθήτριά του Θρυλικού πιανίστα Εμίλ Γκιλέλς στο κονσέρβατόριο Τσαϊκόφσκι, που με έμαθε και να αγαπάω το πιάνο και να το τιθασιεύω». Κάπως έτσι 14 χρονών πήγε στη Νέα Υόρκη στο Young Concert Artist, «ο πιο σημαντικός διαγωνισμός για νέα ταλέντα, από εκεί ξεκίνησαν μερικοί από τους πιο σημαντικούς μουσικούς παγκοσμίως» και στα 14 του έγινε ο πιο νέος πιανίστας που κέρδισε ποτέ. Το βραβείο ήταν ένα συμβόλαιο με μια εταιρία στη Νέα Υόρκη, κι έτσι όσο πήγαινε σχολείο στην Ελλάδα ταξίδευε για συναυλίες στην Αμερική. Όταν έγινε 18 οι στζέντνές του πρότειναν να δώσει εξετάσεις στο εμβληματικό Julliard School. «Εγώ τότε μάλωνα με τον πατέρα μου, δεν ήθελα να πάω, ευτυχώς εκείνος επέμεινε, είχα κάτι συναυλίες στην Καλιφόρνια και πήγα να δώσω εξετάσεις. Ε και με πήρανε!» 12 χρόνια σε μία από τις καλύτερες σχολές στον κόσμο –στη φουρνιά του δέχθηκαν 11 στους 750– συνεχίζοντας μεταπτυχιακό και διδακτορικό, δίνοντας παράλληλα συναυλίες σε όλες τις πολιτείες των ΗΠΑ. «Ήταν μια εμπειρία που με άλλαξε, πήγα εκεί και είδα ξαφνικά ότι δεν ήμουν το μοναδικό παιδάκι που για κάποιο λόγο τρελανόμουν να διαβάσω τι γράφουν οι συνθέτες... Κι αν έχω τόση αγάπη σε αυτό που κάνω είναι επειδή ήρθα σε επαφή με αυτό τον κόσμο και ξέρω πόσο σημαντικό είναι να υπάρχει ένα πλαίσιο που να σου δίνει την ευκαιρία να ανθίσεις. Και το χρωστάω στους δασκάλους μου εκεί». Η καρδιά του όμως ανήκει στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, το 2011 συνέχισε για δύο χρόνια στο Conservatoire του Παρισιού «με το Diplôme d'Artiste-Interprète στην τάξη του Michel Dalberto, σε ένα δίπλωμα στο επίπεδο του διδακτορικού αλλά για μουσικούς με καριέρα», ο μοναδικός πιανίστας που επιλεχθηκε εκείνη τη χρονιά, και έκτοτε δίνει συναυλίες σε Ευρώπη και Αμερική, έχοντας τη βάση του στη Θεσσαλονίκη.

Αυτή είναι η ιστορία του, και ενώ είναι τόσο εντυπωσιακό όσα έχει κάνει δεν έχει την παραμικρή έπαρση, το αντιθέτο. Συζητάμε για τη συναυλία με τον Καβάκο. «Στις πρόβες με τον Λεωνίδα κάναμε σαν μικρά παιδιά, 10 ώρες πρόβα, χωρίς διάλειμμα, λίγο καφέ, ένα μπουκαλάκι νερό, και πάμε να παίξουμε Μπραμς μέχρι τα μεσάνυχτα. Το να παίζουμε μουσική είναι ευτυχία, και μετά όταν το κοινό σκάνεται και επευφημεί αυτή είναι η ανταμοιβή μας. Φαντάσου, εγώ την προηγούμενη μέρα ήμουν στην Αμερική, είχα διαλέξει στο πανεπιστήμιο του Σινσίντι κι ένα ρεσι-

τάλ, έφτασα στην Αθήνα με τζετ-λανγκ, 10 ώρες πρόβα, συναυλία, άλλες 10 ώρες πρόβα, πάλι συναυλία, το βράδυ είπα δεν θα ξαναπαίξω για μία εβδομάδα. Το επόμενο πρωί ξέρεις τι έκανα; Πήγα στο Μέγαρο και βρόχια ένα πιάνο. Πώς είναι ένα παιδί που έχει παικνίδια, είναι η ίδια άδολη χαρά. Κι έπειτα, σκοπός μας είναι να παίζουμε όσο καλύτερα μπορούμε, γιατί αυτό αλλάζει τη δική μας την ψυχή, και ενδεχομένως και την ψυχή άλλων ανθρώπων. Υπάρχει τόση ομορφιά και μπορείς να μοιραστείς κι εσύ μέσα σε αυτή, να μεγαλώσεις σαν άνθρωπος, να αγαπάς τον συνάνθρωπό σου περισσότερο... Κι όλα αυτά επειδή ακούς Μότσαρτ, Σούμπερτ, Μπετόβεν. Είναι σαν να βλέπεις μέσα τους βαθιά και να γνωρίζεις το πιο μύκιο κομμάτι τους, με τρελαίνει αυτό, ξεριζώνει τι είχαν μέσα στην ψυχική τους. Όσο μεγαλώνω όλο και περισσότερο υποκλινόμαι στην ομορφιά και την απλότητα της ωραίας μελωδίας. Αλλά και τόσο αποκτώ ταπεινοφροσύνη απέναντι τόσο στο ίδιο το μουσικό έργο, στις εσωτερικές δυνάμεις που κινούν τη μουσική, όσο και απέναντι στον εαυτό μου».

Το κονσέρτο του Ραχμάνινοφ, που θα παίζει, θεωρείται το Έβερεστ των πιανιστικών κονσέρτων. «Είναι ίσως το πιο δύσκολο κονσέρτο που έχει γραφτεί ποτέ, από τα μεγαλύτερα του ρεπερτορίου, και μόνο η τεχνική δυσκολία του ξεχωρίζει αυτόν που θέλει να παίζει πιάνο σοβαρά. Και το θέμα δεν είναι απλώς να το παίζεις, αλλά να το παίζεις καλά. Ο Ραχμάνινοφ γεννήθηκε με ένα απαρτμίλλο χάρισμα για μελωδίες και σου δίνει άπλετο χώρο να τραγουδήσεις το όργανο και να βγάλεις αυτά που έχεις στην ψυχική σου. Και είναι πάρα πολύ ελκυστικές αυτές που γράφει. Πολλοί έχουν γράψει έργα υπερβατικής δυσκολίας, τα οποία όμως τα γράφισαν για να είναι δύσκολα. Ενώ εκείνος απλώς έτσι σκε-

φτόταν, και πίσω από όλο αυτό κρύβεται μια βαθιά επιθυμία για μελωδία και τραγούδι». Πώς νιώθεις που θα το παίζεις πρώτη φορά; «Με τρελαίνει, περιμένω πώς και πώς να πάμε στην πρόβα και να αναμετρηθώ με την ορχήστρα, να βγει ένας στεντόρειος, γενναϊόδωρος ήχος, που να σε αγκαλιάζει. Κοίτα, υπάρχει και μια πιο προσωπική ιστορία εδώ, ο Ραχμάνινοφ ήταν εν μέρει ο λόγος που ξεκίνησα να παίζω πιάνο. Ήμουν παιδάκι όταν άκουγα το 2ο Κονσέρτο του σε μια κασέτα που είχε ο πατέρας μου και έκλαιγα, και έλεγα εγώ αυτό θέλω να το παίζω. Πράγματι, ήταν από τα πρώτα κονσέρτα που έπαιξα με ορχήστρα, 13 χρονών. Μου μιλάει πάρα πολύ αυτή η μουσική, και είναι τόσο καλογραμμένο, τόσο επιπλέον διαστάνει. Ανυπομονώ, λοιπόν. Πάντοτε, από πολύ μικρός, αισθανόμουν πολύ άνετα στο πολύ μεγάλο ρεπερτόριο σε πολύ μεγάλες αίθουσες. Αισθάνομαι σαν στο σπίτι μου όταν είμαι πάνω στη σκηνή, σε οποιαδήποτε σκηνή, δεν έχει σημασία αν είναι από κάτω 3 ή 5.000 άτομα».

Το πρόγραμμα συναυλιών είναι συνεχώς κλεισμένο για όλη την επόμενη χρονιά – ανάμεσα σε άλλα το καλοκαίρι στο Θρυλικό Concertgebouw στο Άμστερνταμ και ρεσιτάλ πιάνου στο φρεσιτάλ Sainte Ursanne στην Ελβετία. Του λέω ότι είναι κρίμα που στην Ελλάδα δεν έχει την αναγνώριση που έχει στο εξωτερικό, παρότι το μουσικό-φιλό κοινό πλέον τον γνωρίζει. «Να σου πω κάτι; Η αναγνωρισιμότητα είναι σημαντική στον χώρο μας στο βαθμό που σε βοηθάει να δίνεις συναυλίες. Εγώ είμαι αναγνωρισμένος στην υπόλοιπη Ευρώπη και στην Αμερική, συναυλίες παίζω, την καριέρα μου την έχω. Όλοι στο τέλος χώμα θα γίνουν, δεν περιμένω από την Ελλάδα να με βάλει σε κάποιο βάθρο. Απεναντίας, κάθε φορά που παίζουμε στο Μέγαρο Μουσικής με τον Λεωνίδα ή με την ΚΟΑ, η αίθουσα γεμίζει. Μια χαρά. Τέλεια. Ο κόσμος θα έρθει να με ακούει στο βαθμό που του αρέσει αυτό που έχω να πω, αν μιλάει στην καρδιά του. Ο ναρκισσισμός δεν σώζει. Η ζωή δίνει καταπραϊνικές που μας επαναφέρουν. Η ζωή μου έχει δώσει όσες χρειάζονταν για να ξαναγυρίσω στο ζήτημένο, που είναι η με αγάπη και ταπεινότητα υπηρέστιά των πραγματικών ηρώων αυτής της μουσικής, που είναι οι συνθέτες. Σου με ταφέρει την αγάπη του για τη μουσική. Είναι χαρισματικός. Την επόμενη φορά που θα παίζει στην Αθήνα θα τον περιμένουμε για να γευτούμε αυτό που ο ίδιος αισθάνεται πως κάνει, με ταφέρει την ομορφιά της μουσικής στον κόσμο. **A**

www.athensvoice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη